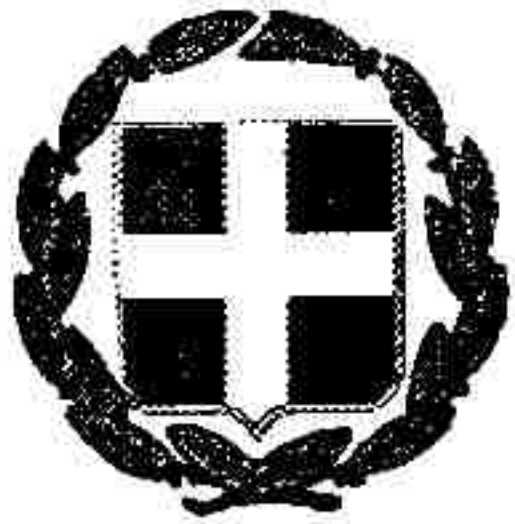

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Ταχ.Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/18203**

24 ΔΕΚ. 2014

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 2014

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κα Φ. ΠΙΠΙΛΗ
2. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
(Γραφείο κ. Αρχηγού)**

ΘΕΜΑ : Ζητήματα αντιμετώπισης διεμφυλικών ατόμων από τα Σώματα Ασφαλείας. Εκπαίδευση- ενημέρωση προσωπικού. Συναφή ζητήματα. Ενέργειες Υπηρεσιών.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 5012/ 27-11-2014.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κα Φ. ΠΙΠΙΛΗ, σας γνωρίζουμε ότι η εμπέδωση του αισθήματος ασφαλείας των πολιτών, η προστασία των δικαιωμάτων κάθε ατόμου, ανεξαρτήτως εθνικότητας, χρώματος δέρματος, γενεαλογικών καταβολών, σεξουαλικού προσανατολισμού, πολιτικών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων και η περιφρούρηση του δημοκρατικού πολιτεύματος εντάσσονται στις προτεραιότητες του Υπουργείου μας και υλοποιούνται από το προσωπικό των, κατά περίπτωση, αρμοδίων Υπηρεσιών μας, με προσήλωση στη θεμελιώδη αρχή της νομιμότητας.

Οι αστυνομικές αρχές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καταβάλλουν διαρκείς προσπάθειες αφενός μεν για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων όλων όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που ανήκουν στις μειονοτικές πληθυσμιακές ομάδες, του ιδιαίτερου γενετήσιου προσανατολισμού κ.λπ. και αφετέρου επιδιώκουν την ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης και αλληλοσεβασμού με τον πολίτη. Αλλά και στο πλαίσιο της κατασταλτικής τους δράσης, το προσωπικό των αστυνομικών Υπηρεσιών σέβεται τη διαφορετικότητα των αντιλήψεων, του τρόπου ζωής και των πολιτιστικών ιδιαιτεροτήτων όλων των ανθρώπων ανεξαιρέτως.

Προς την κατεύθυνση αυτή, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας έχει διαβιβάσει, σε όλες περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, σχετικές εγκυκλίους διαταγές, στις οποίες, μεταξύ άλλων, αναδεικνύεται η υποχρέωση και η σημασία του απόλυτου σεβασμού της προσωπικότητας των πολιτών, των ατομικών τους ελευθεριών και δικαιωμάτων, καθώς και της ίσης μεταχείρισης χωρίς φυλετικές, εθνικές ή άλλες διακρίσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εσωτερικό, το ευρωπαϊκό-κοινοτικό και διεθνές δίκαιο.

Ειδικότερα, έχουν δοθεί εντολές και οδηγίες για το σεβασμό και την τήρηση του Συντάγματος, των τυπικών και ουσιαστικών νόμων, της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, της Σύμβασης κατά των βασανιστηρίων και των άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, του Κώδικα Συμπεριφοράς Αστυνομικών του Ο.Η.Ε., της Διακήρυξης Κανόνων

Σελίδες απάντησης: 1
Σελίδες συνημμένων: -
Σύνολο σελίδων: 1

Δεοντολογίας για την Αστυνομία του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Κανονισμών της Ελληνικής Αστυνομίας. Παράλληλα, διανεμήθηκαν σε αυτό με τη μορφή εγχειριδίου ο «Κώδικας Δεοντολογίας του Αστυνομικού» και ο «Οδηγός Συμπεριφοράς της Ελληνικής Αστυνομίας προς θρησκευτικές και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες».

Επισημαίνεται δε, ότι η προσπάθεια που καταβάλλεται για το σκοπό αυτό είναι συνεχής και δεν αφορά απλά στην αποσπασματική αντιμετώπιση περιστατικών που αναφύονται, αλλά κατατείνει στη δημιουργία κλίματος, σκέψης και κουλτούρας σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προς τούτο λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις και οι συστάσεις διεθνών οργάνων για λήψη των, κατά περίπτωση, απαραίτητων και ενδεδειγμένων μέτρων από τις ελληνικές Αρχές, με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση πράξεων κακομεταχείρισης ατόμων. Επίσης, οι ενέργειες των αρμόδιων Υπηρεσιών μας εναρμονίζονται προς τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.).

Για την επίτευξη των προρρηθέντων, παρακολουθείται, αδιαλείπτως, η υλοποίηση των ανωτέρω εγκυκλίων και σε περίπτωση που καθίσταται αναγκαία η λήψη τυχόν συμπληρωματικών μέτρων, εκδηλώνονται, άμεσα, ανάλογες ενέργειες. Προς τούτο, κατόπιν του προσφάτως ψηφισθέντα ν. 4285/2014 (Α'-191) με τον οποίο τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, ο ν. 927/1979 (Α'-139) και ορισμένες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (άρθρα 61, 79 και 81), εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 7100/25/14-δ' από 08-11-2014 εγκύκλιος διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, στην οποία αποτυπώνονται ρητά η θέση του Σώματος αναφορικά με την αντιμετώπιση των διεμφυλικών ατόμων κατά την αστυνομική δράση, καθώς και η εν γένει υποχρέωση των οργάνων της συντεταγμένης Πολιτείας αφενός να μην προσβάλλουν, κατά την άσκηση της κρατικής εξουσίας, την αξία του ανθρώπου, ανεξάρτητα από οιοδήποτε διακριτικό γνώρισμα, αφετέρου δε να προβαίνουν σε θετικές ενέργειες για την αποτροπή της προσβολής της.

Επιπροσθέτως, προς την κατεύθυνση αυτή υλοποιούνται προγράμματα εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού στα θέματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ρατσισμού και ξενοφοβίας. Η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευόμενων επιτυγχάνεται τόσο με τη διδασκαλία σχετικών μαθημάτων όσο και με διαλέξεις ή εκπαιδευτικά σεμινάρια με θέματα που προάγουν τις αξίες της δημοκρατίας και της προστασίας του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας αναπτύσσονται θέματα σχετικά με το ρατσισμό και τις διάφορες μορφές αυτού, όπως η αντιμετώπιση των διεμφυλικών ατόμων εν προκειμένω, καθώς και θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σύμφωνα δε με ενημέρωσή μας, σας πληροφορούμε ότι με τη συνδρομή του Συνηγόρου του Πολίτη, προγραμματίζεται η πραγματοποίηση διαλέξεων για τα δικαιώματα Λ.Ο.Α.Τ. ατόμων σε σπουδαστές της Σχολής Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας και των Τμημάτων Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών – Στελεχών (Τ.Ε.Μ.Ε.Σ.) και Ανθυπαστυνόμων (Τ.Ε.Μ.Α.).

Επίσης, την τελευταία διετία, έχουν πραγματοποιηθεί σειρές διαλέξεων και σεμιναρίων στο προσωπικό των Ειδικών Μονάδων της Ελληνικής Αστυνομίας [Μονάδες Δίκυκλης Αστυνόμευσης (ΔΙ.ΑΣ.), Δύναμης Ελέγχου Ταχείας Αντίδρασης (Δ.ΕΛ.Τ.Α.), Αποκατάστασης Τάξης (Υ.Α.Τ.), Μέτρων Τάξης (Υ.ΜΕ.Τ.), Τμήματα και Γραφεία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας], με αντικείμενο, μεταξύ άλλων, θέματα ρατσισμού, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κώδικα αστυνομικής δεοντολογίας.

Συγκεκριμένα, τα στελέχη των Τμημάτων και Γραφείων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας, ως καθ' ύλην αρμόδια για τη διερεύνηση υποθέσεων ρατσισμού, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, συμμετέχουν και παρακολουθούν σεμινάρια και διαλέξεις εντός κι εκτός επικράτειας, για θέματα σχετικά με το ρατσισμό, την καταπολέμηση των διακρίσεων, τη διαχείριση της διαφορετικότητας, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αστυνομική δεοντολογία, αποκομίζοντας νέες γνώσεις

και ενημέρωση για τις νεότερες εξελίξεις του φαινομένου του ρατσισμού. Ενδεικτικά, την 20-10-2014 εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Ασφαλείας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας συμμετείχε σε συνέδριο με θέμα: «Διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των διεμφυλικών στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων», που διοργανώθηκε στην Αθήνα από το Συμβούλιο της Ευρώπης (SOGI) και τον Συνήγορο του Πολίτη, σε συνεργασία με τη Μ.Κ.Ο. Πλειάδες και το Ελληνικό Σωματείο Διεμφυλικών και Σωματείο Διεμφυλικών Ευρώπης. Επίσης, κατά το χρονικό διάστημα από 19-11-2014 έως και 21-11-2014, εκπρόσωπος της προρρηθείσας Διεύθυνσης συμμετείχε σε εκπαίδευση που διοργανώθηκε στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο πλαίσιο της «εκπαίδευσης των εκπαιδευτών» των αστυνομικών, για την καταπολέμηση διακρίσεων - εγκλημάτων μίσους σε βάρος των ΡΟΜΑ και της κοινότητας Λ.Ο.Α.Τ.. Σκοπός της εκπαίδευσης ήταν η παροχή γνώσεων και εργαλείων για το χειρισμό ποινικών υποθέσεων που συνδέονται με την ομοφοβία/τρανσφοβία και τα ζητήματα Ρομά, οι οποίες θα μεταδοθούν στα στελέχη των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, καθιστώντας τα έτσι ικανά να αντιμετωπίσουν τη βία και τα εγκλήματα μίσους στο πλαίσιο των δικαιωμάτων των Λ.Ο.Α.Τ. και των Ρομά σε εθνικό επίπεδο, μέσα από οργανωμένες και στοχευμένες δράσεις.

Κατόπιν των προρρηθέντων, αναφορικά με τον τρόπο ενεργείας του ένστολου προσωπικού κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, επισημαίνεται για μία ακόμη φορά η πάγια θέση μας για την πιστή τήρηση της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας και των ειδικότερων εκφάνσεών της (προσφορότητας, αναγκαιότητας, αναλογικότητας *stricto sensu*), που επιβάλλεται να κατευθύνουν την εν γένει αστυνομική δράση και πάντοτε με σεβασμό στην αξία του ανθρώπου και στα απορρέοντα από αυτή δικαιώματα και ελευθερίες.

Περαιτέρω, σας πληροφορούμε ότι για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών κρατικών οργάνων, έχουν θεσπισθεί ποινικές διατάξεις που προβλέπουν αυστηρότατες ποινές, όπως οι διατάξεις των άρθρων 137Α', 137Β', 137Γ' και 137Δ' του Π.Κ. που προστέθηκαν με το ν. 1500/1984, με τις οποίες χαρακτηρίζονται και τιμωρούνται ως κακουργήματα πράξεις βίας ή προσβολής της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και οι διατάξεις των άρθρων 239, 325 και 326 του Π.Κ., με τις οποίες κολάζονται οι περιπτώσεις κατάχρησης εξουσίας και παράνομης κατακράτησης. Σημειώνεται δε, ότι για την ποινική διερεύνηση καταγγελιών σχετικών με παραβάσεις του ως άνω νομικού πλαισίου από το αστυνομικό προσωπικό, μεταξύ άλλων, αρμόδια είναι και η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, που συνιστά αυτοτελή Κεντρική Υπηρεσία του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, υπαγόμενη απευθείας σε αυτό και εποπτευόμενη από Εισαγγελέα Εφετών.

Πέραν του ποινικού ελέγχου, για ενδεχόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι αστυνομικοί υπόκεινται και στο συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο (π.δ. 120/2008), ο δε κολασμός των παραβατικών συμπεριφορών γίνεται με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, η εξέταση των πειθαρχικών παραπτώματων, που φέρονται ότι τελέστηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών, προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτώματων, ενώ στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ιδίου π.δ/τος ορίζεται ότι πράξεις που συνιστούν βασανιστήρια ή άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά την έννοια του άρθρου 137Α' του Π.Κ., επισύρουν την ποινή της απόταξης.

Ενταύθα, διευκρινίζεται ότι καταγγελίες σε βάρος αστυνομικών για υποθέσεις παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων διερευνώνται κατά προτεραιότητα, ενώ με διαταγές του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας καθιερώθηκε επιπλέον, η υποχρέωση των Αξιωματικών για τη διερεύνηση τυχόν ρατσιστικού κινήτρου στο πλαίσιο του χειρισμού πειθαρχικών υποθέσεων που αφορούν σε αντιδεοντολογική συμπεριφορά αστυνομικών σε βάρος ατόμων που ανήκουν σε ευάλωτες εθνοτικές, θρησκευτικές ή κοινωνικές ομάδες ή είναι αλλοδαποί. Παράλληλα, επισημαίνεται ότι σε περιπτώσεις καταγγελιών για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικών, που

έχουν και αντίστοιχη ποινική διάσταση, αν εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση σε βάρος αστυνομικού, από τον ισχύοντα κανονισμό πειθαρχίας προβλέπεται η δυνατότητα επανάληψης της πειθαρχικής δίκης για τυχόν επιβολή ανώτερων πειθαρχικών ποινών (αργίας με απόλυση, απόταξης), εφόσον δεν έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή ή έχει επιβληθεί ηπιότερη από αυτές.

Πλέον αυτών, γίνεται μνεία ότι η χώρα μας αναλαμβάνει και τις απαραίτητες νομοθετικές πρωτοβουλίες για τον εκσυγχρονισμό και την εναρμόνιση του εσωτερικού νομοθετικού πλαισίου προς τις συναφείς προβλέψεις του ευρωπαϊκού-κοινοτικού και διεθνούς δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό, με τον πρόσφατο νόμο 4228/2014 (ΦΕΚ Α' - 7), η Εθνική Αντιπροσωπεία προέβη στην κύρωση του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο προβλέπει, μεταξύ άλλων και τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου εθνικού μηχανισμού πρόληψης των βασανιστηρίων εντός του κράτους - μέλους. Με τις επιμέρους διατάξεις αυτού, ορίζεται ως Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης ο Συνήγορος του Πολίτη, ο οποίος, σύμφωνα με σχετική πρόβλεψη του εν λόγω νόμου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, δύναται να συνεργάζεται με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προάσπισης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα της πρόληψης των βασανιστηρίων και άλλων μορφών απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης. Επισημαίνεται δε, ότι η προρρηθείσα Ανεξάρτητη Αρχή έχει την αρμοδιότητα του ελέγχου της νομιμότητας των πειθαρχικών διαδικασιών, είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν αναφορών των ενδιαφερομένων, υποδεικνύουσα, σε συντρέχουσα περίπτωση, την τήρηση των νόμιμων διαδικασιών ή τη λήψη των προβλεπόμενων μέτρων.

Επίσης, σημειώνεται ότι με το άρθρο 10 του προσφάτως δημοσιευθέντος, κατόπιν αναληφθείσας νομοθετικής πρωτοβουλίας μας, νόμου 4249/2014 (Φ.Ε.Κ. Α' - 73), που αφορά, μεταξύ άλλων και στην αναδιοργάνωση της κεντρικής δομής της Ελληνικής Αστυνομίας, διευρύνεται η αρμοδιότητα του προβλεπόμενου από το ν. 3938/2011 Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, για τη διερεύνηση καταγγελιών σε βάρος στελεχών των σωμάτων ασφαλείας, συμπεριλαμβάνοντας στην αποστολή του και τη διερεύνηση υποθέσεων, καταγγελλομένων παρανόμων συμπεριφορών, όπου υπάρχουν ενδείξεις ότι διενεργήθηκαν με ρατσιστικό κίνητρο ή ενέχουν άλλου είδους διάκριση.

Με τις ρυθμίσεις αυτές επιδιώκεται η πληρέστερη πρόληψη και η αποτελεσματικότερη διαχείριση περιστατικών που μπορούν να απειλήσουν τη δημόσια τάξη και αφορούν στη διάπραξη αδικημάτων ή στην εκδήλωση πράξεων ή ενεργειών, σε βάρος προσώπων ή ομάδων προσώπων με αποκλειστική αφορμή τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές τους μεταβολές και την εθνική ή εθνοτική τους ταυτότητα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας είναι αυστηρά προσηλωμένο στην τήρηση του Συντάγματος, την προστασία των δημοκρατικών θεσμών καθώς και των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών. Οποιαδήποτε αναφορά για εξωθεσμική και εν γένει παράνομη δραστηριότητα ερευνάται με τη δέουσα προσοχή και με γνώμονα την αναζήτηση της αλήθειας.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Δημόσιας Τάξης και
Προστασίας του Πολίτη

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Α. ΜΑΣΕΛΗ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ